

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту
Кафедра економічної теорії та економічної кібернетики**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МІКРОЕКОНОМІКА
131БВБ2.2**

Освітній рівень	Перший (бакалавр)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	13	Механічна інженерія
спеціальність	131	Прикладна механіка
Освітня програма	Прикладна механіка	
Обсяг дисципліни	3 кредитів 90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції (14 академічних годин), практичні заняття (16 академічних годин),	
Форма контролю	залік	

Координатор курсу: Дубіщев В.П. д.е.н., проф. кафедри економічної теорії та економічної кібернетики
(понад 50 публікацій наукового характеру, в фахових виданнях).

Мета навчальної дисципліни: метою викладання дисципліни «Мікроекономіка» є формування ринково орієнтованого економічного світогляду і знань щодо методів прийняття оптимальних господарських рішень за наявних обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання.

Компетентності за ОПП:

ЗК 3 - вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

ЗК 4 - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК 7 - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК 12 - здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ФК3. Здатність проводити технологічну і техніко-економічну оцінку ефективності використання нових технологій і технічних засобів.

ФК9. Здатність представлення результатів своєї інженерної діяльності з дотриманням загальноприйнятих норм і стандартів.

ФК10. Здатність описувати та класифікувати широке коло технічних об'єктів та процесів, що ґрунтується на глибокому знанні та розумінні основних механічних теорій та практик, а також базових знаннях суміжних наук.

Програмні результати навчання за ОПП:

РН13 - оцінювати техніко-економічну ефективність виробництва;

РН16 - вільно спілкуватися з професійних питань усно і письмово державною та іноземною мовою, включаючи знання спеціальної термінології та навички міжособистісного спілкування.

Передумови для вивчення дисципліни: перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше:

131БОК2 Філософія

131БОК15 Правознавство, та основи конституційного права

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- загальний перелік типових мікроекономічних проблем та методи їх аналізу;
- базові моделі оптимізації споживчого плану домогосподарства;
- базові моделі оптимізації виробничого плану фірми (підприємства);
- показники технологічної й економічної ефективності процесу виробництва та способи їх оптимізації;
- особливості економічної поведінки фірм в умовах досконалої та недосконалої конкуренції;
- основи ціноутворення на ринку факторів виробництва;
- значення державної політики в коректуванні ринкового механізму тощо.

вміти:

- володіти категоріальним апаратом мікроекономіки;
- будувати та характеризувати базові мікроекономічні моделі;
- виконувати техніко-економічні розрахунки, пов'язані з обґрунтуванням оптимальності рішень мікроекономічних систем в ринкових умовах господарювання;
- аналізувати умови ціноутворення на товарних і ресурсних ринках із використанням основних теоретичних моделей;
- прогнозувати наслідки зміни ринкових умов, чи заходів державного регулювання та реакцію на них типових економічних суб'єктів.
- виконувати систематичну роботу з науковою, навчальною та довідковою літературою, Інтернет-джерелами з мікроекономічної проблематики.

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
60-63	E	Достатньо	Студент має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній

Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- диференційний залік;
- виконання завдань на практичних заняттях.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Основи теорії мікроекономіки. Споживчий вибір. Ринковий механізм та його елементи. Теорія виробництва						
Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки	4,5	0,5				4
Тема 2. Теорія граничної корисності і поведінка споживача	4,5	0,5				4
Тема 3. Ординалістська теорія поведінки споживача	6	1	1			4
Тема 4. Аналіз поведінки споживача	5	1				4
Тема 5. Попит і пропозиція, їх взаємодія	6	1	1			4
Тема 6. Мікроекономічна модель фірми	5	1				4
Тема 7. Варіації факторів виробництва. Оптимум виробника	6	1	1			4
Тема 8. Витрати і результати виробництва	6	1	1			4
Разом за змістовим модулем 1	43	7	4			32
Змістовий модуль 2. Ринкові структури. Ціноутворення на ресурси. Рівновага та ефективність ринкової системи						
Тема 9. Ринок досконалої конкуренції	6	1	2			3
Тема 10. Монопольний ринок	6,5	0,5	2			4
Тема 11. Олігополія	5,5	0,5	2			3
Тема 12. Ринок монополістичної конкуренції	6	1	2			3
Тема 13. Загальна характеристика факторних ринків. Утворення похідного попиту	4	1				3
Тема 14. Ринок праці	5,5	0,5	2			3
Тема 15. Ринок капіталу	5,5	0,5	2			3
Тема 16. Загальна рівновага конкурентних ринків	4	1				3
Тема 17. Зовнішні ефекти в ринковій економіці та їх державне регулювання	4	1				3
Разом за змістовим модулем 2	47	7	12			28
Усього годин	90	14	16			60

Методи контролю

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них до 70 балів студент може отримати впродовж семестру, решта 30 балів припадає на підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення індивідуальних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем, що проводить заняття. Модульний контроль проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок індивідуально-аудиторних занять і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формує цей модуль. Модульний контроль реалізується шляхом

узагальнення результатів поточного контролю знань і проведення спеціальних контрольних заходів.

Рекомендована література

Базова

1. Базилінська О.Я., Мініна О.В. Мікроекономіка: Навчальний посібник/ За ред. О.Я. Базилінської. – К.: ЦНЛ, 2005. – 352 с.
2. Дубіщев В.П., Жовнір Н.М., Максименко О.С. Мікроекономіка: Навчальний посібник для навчання студентів за кредитно-модульною системою. – Полтава: ПНТУ, 2007. – 207 с.
3. Косік А.Ф., Гронтовська Г.Е. Мікроекономіка: Навчальний посібник. – К.: ЦНЛ, 2004. – 416 с.
4. Мікроекономіка: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. К.: Знання, 2007. – 677 с.
5. Поплавська Ж.Б., Крива О.Й. Мікроекономіка. Теорія і практика управлінської економіки: Навч. посібник. 2-ге видання, перероблене і доповнене. – К.: Алерта, 2012. – 272 с.
6. Рудий М.М. Мікроекономіка: Навчальний посібник. – 2-ге вид. – К.: Каравела 2010. – 360 с.
7. Шевченко А.Ф., Шевченко О.М. Мікроекономіка (модульний варіант): Навчальний посібник. – К.: Зовнішня торгівля, 2009. – 172 с.
8. Шевченко О.М. Мікроекономіка: навчально-методичний посібник для студентів економічних спеціальностей усіх форм навчання. – Полтава: ПолтНТУ, 2015. – 456 с.

Допоміжна

1. Ватаманюк О. Мікроекономіка: Навчальний посібник. – Львів: Інтелект-Захід, 2004. – 176 с.
2. Гронтовська Г.Е., Косік А.Ф. Мікроекономіка. Практикум: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 404 с.
3. Долан Э. Дж., Линдсей Д. Микроэкономика: Пер. с англ. – СПб.: АО «Санкт-Петербург оркестр», 1994. – 448 с.
4. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій: Навчальний посібник. – К.: «Знання», 2000. – 176 с.
5. Кулішов В.В. Мікроекономіка: Основи теорії і практикум / Навчальний посібник, 2-ге видання, стереотипне. – Львів: «Магнолія плюс», 2005 – 331 с.
6. Лісовий А.В. Мікроекономіка: Курс лекцій. – К.: Ірпінь, 2003. – 192 с.
7. Мельникова В.І. та ін. Мікроекономіка: Навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2005. – 400 с.
8. Наріжна Л.Д. Мікроекономіка в схемах: Навчальний посібник. – Київ: ЦНЛ, 2007 – 160 с.
9. Нуреев Р.М. Курс микроэкономики: Учебник для вузов. – М.: Издательство НОРМА, 2002. – 572 с.
10. Пиндайк Р.С., Рубинфельд Д.Л. Микроэкономика: Пер. с англ. – М.: Дело, 2000. – 808 с.
11. Пустовійт Р.Ф. Методика розв'язування задач з мікроекономіки: Навч. Посібник. – К.: Кондор, 2005. – 102 с.
12. Сборник задач по микроэкономике. К «Курсу микроэкономики» Р.М. Нуреева / Гл. ред. Р.М. Нуреев. – М.: Издательство НОРМА, 2002. – 432 с.
13. Селищев А.С. Практикум по микроэкономике. – СПб.: Питер, 2006. – 208 с.
14. Слухай С.В. Довідник базових термінів та понять з мікроекономіки. – К.: Лібра, 1998. – 256 с.
15. Стеблій Г.Я. Мікроекономіка: Навчальний посібник. – Київ: Фірма «ІНКІОС», ЦНЛ, 2007. – 221 с.
16. Ястремський О.І., Гриценко О.Г. Основи мікроекономіки: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2007. – 579 с.